

NACIONALINIO BENDRŪJŲ FUNKCIJŲ CENTRO DIREKTORIUS**ĮSAKYMAS
DĖL NACIONALINIO BENDRŪJŲ FUNKCIJŲ CENTRO INFORMACIJOS RENGIMO
IR (AR) TEIKIMO ASMENIMS SU NEGALIA JŲ PASIRINKTAIS PRIEINAMAI
BENDRAVIMO BŪDAIS VIDAUS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2024 m. birželio d. Nr. V-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. lapkričio 23 d. įsakymo Nr. A1-784 „Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijų patvirtinimo“ 2.1.1 papunkčiu ir Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 125 „Dėl biudžetinės įstaigos Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“, 15.3 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais vidaus tvarkos aprašą (toliau – Aprašas; pridedama).
2. N u s t a t a u, kad už Aprašo įgyvendinimo priežiūrą yra atsakingas Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro Veiklos organizavimo departamento Projektų ir procesų valdymo grupės Dokumentų valdymo ir klientų konsultavimo pogrupis.
3. Į p a r e i g o j u:
  - 3.1. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro Teisės ir viešųjų pirkimų grupės konsultantę (teisės klausimais) Jurgitą Petlickaitę paskelbti Aprašą Teisės aktų registre;
  - 3.2. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro patarėją komunikacijai Saulenį Pociūną paskelbti Aprašą Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro interneto svetainėje.

Direktorė

Valė Kulvinskiene

PATVIRTINTA

Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro
direktorius

2024 m. birželio d. įsakymu Nr. V-

NACIONALINIO BENDRŪJŲ FUNKCIJŲ CENTRO INFORMACIJOS RENGIMO IR (AR) TEIKIMO ASMENIMS SU NEGALIA JŲ PASIRINKTAIS PRIEINAMAI BENDRAVIMO BŪDAIS VIDAUS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais vidaus tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatomi Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro (toliau – NBFC) struktūrinių padalinių (toliau – padalinys) ir darbuotojų, nepriklausančių padaliniams, veiksmai rengiant ir teikiant informaciją asmenims su negalia.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. A1-784 „Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos).

II SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMAS ASMENIMS SU NEGALIA PAGAL PRAŠYMĄ

4. Padaliniai ir darbuotojai, nepriklausantys padaliniams, savo srities klausimais teikia informaciją asmenims su negalia Aprašo 8 punkte nurodytais prieinamais bendravimo būdais, kai asmuo su negalia ar jo vienas iš tėvų (įtėvių), pilnamečių vaikų, ar globėjas (rūpintojas), sutuoktinis, aprūpintojas, asmens su negalia įgaliotas kitas asmuo arba asmeniui su negalia atstovaujantis jo nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės mero nustatyta tvarka paskirtas socialinis darbuotojas, arba socialinės globos įstaigos, kurioje asmuo su negalia gyvena nuolat, socialinis darbuotojas (toliau – atstovas) pateikia NBFC prašymą informaciją jam ar jo atstovaujama asmeniui su negalia, kai prašymą teikia atstovas, teikti asmens su negalia pasirinktu prieinamu bendravimo būdu (toliau – prašymas).

5. Prašymus galima pateikti tiesiogiai asmeniui su negalia ar jo atstovui atvykus į NBFC, atsiuntus prašymą paštu, per kurjerį arba elektroninėmis priemonėmis: per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą ar oficialiu NBFC elektroninio pašto adresu nurodytu NBFC interneto svetainėje. Prašymai turi būti išdėstyti raštu.

6. Prašymai nagrinėjami Prašymų ir skundų nagrinėjimo bei asmenų aptarnavimo Nacionaliniame bendrųjų funkcijų centre taisyklių, patvirtintų Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro

direktoriaus 2021 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. V-87 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo bei asmenų aptarnavimo Nacionaliniame bendrųjų funkcijų centre taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Taisyklės) nustatytais terminais ir tvarka.

7. Tais atvejais, kai asmeniui su negalia pateikti informacijos prieinamu bendravimo būdu Taisyklių nustatytais terminais nėra galimybės, asmeniui su negalia pateikiama informacija raštu įprastu formatu ir kartu informuojama apie terminą, kada jam bus pateikta informacija prieinamu bendravimo būdu. Šis terminas negali būti ilgesnis nei 30 darbo dienų nuo prašymo ir visų prašymui išnagrinėti reikalingų dokumentų gavimo NBFC dienos.

8. Atsižvelgiant į konkretaus asmens negalios pobūdį (klausos, regos, intelekto), informacija asmeniui su negalia ar jo atstovui, jiems išreiškus poreikį, teikiama bent vienu prieinamu bendravimo būdu:

8.1. Brailio raštu, vadovaujantis Lietuvos standarto LST ISO 17049:2017, LST ISO 17049:2017/NA:2019 „Prieinamas dizainas. Brailio rašto naudojimas ant ženklų, įrangos ir prietaisų“ redakcija lietuvių kalba kartu su nacionaliniu (informaciniu) priedu „Lietuvių kalbai pritaikyta Brailio rašto ženklų sistema“;

8.2. garsinėmis ir (ar) vaizdinėmis priemonėmis, vadovaujantis Rekomendacijomis dėl informacijos teikimo asmeniui su klausos negalia renginiuose ar jam teikiamoje informacijoje, patvirtintomis Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2024 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. V-17 „Dėl Rekomendacijų dėl informacijos teikimo asmeniui su klausos negalia renginiuose ar jam teikiamoje informacijoje“;

8.3. lengvai suprantama kalba, vadovaujantis Vilniaus universiteto Taikomosios kalbotyros instituto parengtomis Teksto lengvai suprantama kalba rengimo gairėmis, kurios skelbiamos Vilniaus universiteto interneto svetainėje;

8.4. ekrano skaitymo programa ar įjungtu padidinto kontrasto režimu tinkamai perskaitomu elektroninio dokumento turiniu, pvz., tekstiniu formatu, atidaromu „Microsoft Word“, „Open Office Writer“ programine įranga, ar kitu tekstiniu formatu arba draugišku PDF formatu, sukurtu iš tekstinio formato, o ne skenuojant dokumentą.

9. Jeigu asmuo su negalia ar jo atstovas išreiškia poreikį, asmeniui su negalia atvykus į NBFC, gauti informaciją lietuvių gestų kalba, apie tai asmuo su negalia arba jo atstovas turi informuoti raštu NBFC ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki atvykimo.

10. NBFC gali atsisakyti teikti informaciją asmeniui su negalia ar jo atstovui jo pasirinktu prieinamu bendravimo būdu, jeigu, naudojantis Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) interneto svetainėje skelbiama skaičiuokle, atlikus neproporcingos naštos vertinimą pagal Neproporcingos naštos vertinimo kriterijus (Rekomendacijų 3 priedas), nustatoma, kad organizacinė ir (ar) finansinė našta NBFC būtų didesnė už tikėtiną gauti naudą asmeniui su negalia ir galėtų sukelti neproporcingą našta NBFC funkcijų vykdymui. Tokiu atveju asmuo su negalia ar jo atstovas apie tai informuojamas prašyme nurodytu prieinamu bendravimo būdu.

11. Parengtas dokumentas, kuriuo teikiama informacija asmeniui su negalia, turi būti perduodamas peržiūrėti NBFC Veiklos organizavimo departamento Projektų ir procesų valdymo grupės Dokumentų valdymo ir klientų konsultavimo pogrupio jaunesniajam konsultantui, atliekančiam kalbos redagavimo funkcijas.

III SKYRIUS INFORMACIJOS SKLAIDA ASMENIMS SU NEGALIA

12. NBFC, skleidamas informaciją visuomenės informavimo priemonėmis, kartu gali pateikti informaciją lengvai suprantama kalba ir lietuvių gestų kalba. Jei informacija pateikiama vaizdo ir (ar) garso įrašu, jo turinys, skirtas asmenims su regos ir (ar) klausos negalia, turi atitikti Vaizdo ir (ar) garso įrašų turinio, skirto asmenims su regos ir (ar) klausos negalia, rekomendacijas (Rekomendacijų 1 priedas).

13. NBFC interneto svetainėje skelbia Rekomendacijų 2 priede nurodytą informaciją, kiek tai neprieštarauja Bendruosiuose reikalavimuose valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMO FORMOS

14. Informacijos prieinamu bendravimo būdu teikimo formos:

14.1. elektroninis ir (ar) popierinis dokumentas. Elektroninis tekstinio formato dokumentas gali būti perskaitomas naudojant „Microsoft Word“, „Microsoft Excel“, PDF, „Microsoft Power Point“ ar lygiavertę programinę įrangą;

14.2. susirašinėjimas elektroniniu paštu;

14.3. vaizdo ir (ar) garso įrašas.

15. Jeigu elektroninių ir (ar) popierinių dokumentų turinys yra skirtas asmenims su regos negalia, jis turi atitikti Elektroninių ir (ar) popierinių dokumentų, ir (ar) susirašinėjimo elektroniniu paštu turinio, skirto asmenims su regos negalia, rekomendacijas (Rekomendacijų 4 priedas).

16. Jeigu susirašinėjimo elektroniniu paštu turinys yra skirtas visuomenei informuoti, jis turi atitikti Rekomendacijų 4 priede pateikiamas rekomendacijas.

17. Jeigu vaizdo ir (ar) garso įrašų turinys yra skirtas asmenims su regos ir (ar) klausos negalia, jis turi atitikti Rekomendacijų 1 priede pateikiamas rekomendacijas.

18. Jeigu vaizdo įrašų turinys yra skirtas asmenims su klausos negalia, jis turi atitikti Vaizdo įrašų turinio, skirto asmenims su klausos negalia, rekomendacijas (Rekomendacijų 5 priedas).

19. Jeigu elektroninių ir (ar) popierinių dokumentų, ir (ar) susirašinėjimo elektroniniu paštu turinys yra skirtas asmenims su intelekto negalia, jis turi atitikti Teksto lengvai suprantama kalba rengimo rekomendacijas (Rekomendacijų 6 priedas).

20. Aprašo 13 punkte nustatytu atveju Rekomendacijų 2 priede nurodyta nekintanti viešoji informacija, skirta asmenims su klausos ir (ar) intelekto negalia, skelbiama NBFC interneto svetainės pagrindiniame puslapyje arba specialiu ženklu pažymėtoje skiltyje, naudojant oficialų gestų kalbos ženklą, pateikiamą Lietuvos kurčiųjų draugijos interneto svetainėje, ir lengvai suprantamos kalbos ženklą, pateikiamą Europos intelekto negalią turinčių asmenų ir jų šeimų asociacijos „Įtrauki Europa“ (angl. „Inclusion Europe, the European Association of Persons with Intellectual Disabilities and Their Families“) interneto svetainėje.

21. Padalinys arba NBFC darbuotojas, nepriklausantis padaliniui, savo veiklos srities nekintamą viešą informaciją, prieš teikdamas paskelbti NBFC interneto svetainėje lengvai suprantama kalba, laikosi šių etapų:

21.1. Tekstas parengiamas antruoju lygiu.

21.2. Parengtas antrojo lygio tekstas pateikiamas asmenų su intelekto negalia tikslinei grupei (toliau – tikslinė grupė) tikrinti.

21.3. Tikslinei grupei patikrinus tekstą ir pateikus pastabų, tekstas prireikus pataisomas.

21.4. Prireikus tekstas pateikiamas tikslinei grupei dar kartą patikrinti.

21.5. Tikslinės grupės patikrintas tekstas ir prireikus padalinio ar NBFC darbuotojo, nepriklausančiam padaliniui, patikslintas tekstas skelbiamas NBFC interneto svetainėje.

22. Kai tekstas rengiamas atsakant į asmens su negalia ar jo atstovo prašymą, padalinys ar NBFC darbuotojas, nepriklausantis padaliniui, kurio veiklos srities klausimais teikiama informacija, parengia tekstą antruoju lygiu. Šio teksto tikslinė grupė netikrina, šis tekstas negali būti skelbiamas interneto svetainėje, naudojant lengvai suprantamos kalbos ženklą.

23. Prireikus teksto rengėjas dėl teksto parengimo ir (ar) tikrinimo, neatskleisdamas asmens su negalia asmens duomenų, gali kreiptis į Agentūrą dėl konsultacijos ir (ar) metodinės pagalbos suteikimo.

24. Aprašo 13 punkte nustatytu atveju parengto teksto pabaigoje pateikiama informacija apie NBFC, jo darbuotoją (-us), parengusį (-ius) ir (ar) tikrinusį (-ius) tekstą (vardas (-ai), pavardė (-ės), teksto iliustratorių (-ius) (vardas (-ai), pavardė (-ės) ir (ar) tekste panaudotos (-ų) iliustracijos (-ų) šaltinį (-ius).

V SKYRIUS ASMENIMS SU NEGALIA SIUNČIAMŲ DOKUMENTŲ RENGIMAS

25. Siunčiami elektroniniai ir popieriniai dokumentai, rengiami gavus prašymus, turi atitikti šiuos reikalavimus:

25.1. Dokumento tekstas turi būti rašomas naudojant „Arial“ ne mažiau kaip 14 punktų dydžio šriftą, jeigu rengiamas popierinis dokumentas, arba ne mažiau kaip 12 punktų dydžio šriftą, jeigu rengiamas elektroninis dokumentas.

25.2. Dokumento puslapio išnašų tekstas ir NBFC rekvizitai turi būti rašomi naudojant „Arial“ ne mažiau kaip 12 punktų dydžio šriftą, jeigu rengiamas popierinis dokumentas, arba ne mažiau kaip 10 punktų dydžio šriftą, jeigu rengiamas elektroninis dokumentas.

25.3. Tarpas tarp eilučių – 1,5 eilutės.

25.4. Dokumento pavadinimas rašomas nuo kairiosios paraštės, taikant lygiuotę kairėje, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktai nenustato kitaip. Dokumento pavadinimas rašomas didžiosiomis paryškintomis raidėmis.

25.5. Dokumento tekstui taikoma lygiuotė kairėje, teksto pastraipų pirmosios eilutės pradedamos rašyti 15 mm atstumu nuo kairiosios paraštės.

25.6. Norint išskirti informaciją tekste, ji paryškinama.

25.7. Tekstui struktūruoti naudojamos antraštės.

25.8. Tekstas didžiosiomis raidėmis rašomas tik tuo atveju, jeigu yra būtina ir (ar) toks reikalavimas yra nustatytas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

25.9. Juodas tekstas turi būti pateikiamas baltame fone.

25.10. Norint tekste pateikti nuorodą į interneto svetainę, nuorodos tekstas pažymimas mėlyna spalva ir pabraukiamas.

25.11. Jeigu dokumente naudojamos nuotraukos, diagramos, paveikslėliai, logotipai ar kiti netekstiniai elementai, trumpai ir aiškiai turi būti aprašyta, kas atvaizduota netekstiniame elemente.

25.12. Dokumentų valdymo Nacionaliniame bendrųjų funkcijų centre taisyklių, patvirtintų Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro direktoriaus 2023 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-403 „Dėl Dokumentų valdymo Nacionaliniame bendrųjų funkcijų centre taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Taisyklės) 2 skyriuje „Dokumentų rengimas“ nustatytus reikalavimus tiek, kiek jie neprieštarauja Apraše ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytiems reikalavimams.

26. Jeigu rengiamas dokumentas asmeniui su regos negalia, sukūrus elektroninio dokumento turinio projektą, turi būti panaudotas „Word“ dokumento pritaikymo asmenims su regos negalia tikrinimo įrankis. Radus klaidų, jos turi būti ištaisytos.

**VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

27. Aprašas skelbiamas Teisės aktų registre ir NBFC interneto svetainėje.
  28. Su Aprašu supažindinami visi NBFC darbuotojai Taisyklių nustatyta tvarka.
-

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras 304768872, Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL NACIONALINIO BENDRŪJŲ FUNKCIJŲ CENTRO INFORMACIJOS RENGIMO IR (AR) TEIKIMO ASMENIMS SU NEGALIA JŲ PASIRINKTAIS PRIEINAMAIS BENDRAVIMO BŪDAIS VIDAUS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-06-17 Nr. V-262
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Valė Kulvinskienė, Direktorė
Sertifikatas išduotas	VALĖ KULVINSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-06-17 12:22:40 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-06-17 12:22:56 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-06-18 12:36:16 – 2026-06-17 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.77.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-06-17 15:04:44)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-06-17 15:04:44 DBSIS